

KÜLTÜR TABİAT VARLIKLARI HK.

Belge türü	Genel Yazı
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Sayı	B.07.1.GİB.0.02.63/6373-2227
Tarih	18.04.2007

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.02.63/6373-2227

Konu: Kültür Tabiat Varlıkları hk.

.....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

2863 Sayılı Kanunun uygulaması ile ilgili olarak bazı vergi dairesi başkanlıklarından Başkanlığımıza intikal ettirilen yazılarda;

a)- 2863 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yer alan harç istisnasının tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" ibaresinin işlendiği tarihten sonra tapuda yapılan işlemlere uygulanmakta olduğu,

b)- 492 sayılı Harçlar Kanununun 59 uncu maddesine eklenen (m) bendinde yer alan "tescilli taşınmaz ve kültür varlığı" ifadesinden, tapu kütüğüne şerh edilme şartının mı yoksa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca "korunması gerekli kültür varlığı" olduğuna dair kararının mı anlaşılması gerektiği,

c)- 492 sayılı Harçlar Kanununun 59/m bendinde sadece "devir ve iktisabı" ifadesinin yer alması nedeniyle, kültür varlıklarının devir ve iktisabı dışında kalan tapu işlemleri için muafiyet hükmünün uygulanıp uygulanmayacağı,

d)- İki yasal düzenleme birlikte ele alındığında, devir ve iktisap işlemlerinde, Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca "korunması gerekli kültür varlığı" olduğuna dair kararının yeterli olduğu, ancak diğer işlemler için tapuya şerhin bulunmasının gerekip gerekmediği,

e)- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca Gayrimenkullere ilişkin sadece "korunması gerekli kültür varlığıdır" şeklinde karar alınması, I ya da II nci grup olduğuna dair belirtme yapılmaması durumunda harç istisnasının uygulanıp uygulanmayacağı

hususlarında tereddütler olduğu belirtilmektedir.

Bilindiği üzere, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "Tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır." kaydı konulmuş olan ve I. ve II. grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parsellerin, her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulacağı" hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu kanun hükmü uyarınca, tapu kütüğünde "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı" şerhi konulmuş ve I. ve II. grup olarak gruplandırılmış olan gayrimenkullerle ilgili tapuda yapılacak alım, satım, intikal ve yeniden inşası ile ilgili işlemlerden tapu harcı aranılmamakta olup, konuya ilişkin olarak 7/10/1997 tarih ve 42740 sayılı 1997/4 Sıra No.lu Harçlar Kanunu İç Genelgesinde yer alan açıklamalar doğrultusunda uygulamaya yön verilmiş bulunmaktadır.

Daha sonra, 492 sayılı Harçlar Kanununun 59 uncu maddesine 27/7/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 5226 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile eklenen (m) bendinde, "2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının devir ve iktisabına ilişkin işlemler" in tapu harcından müstesna tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı niteliğindeki gayrimenkullere ilişkin harç istisnasının; gayrimenkulün alımı satımı ve yeniden inşası ile ilgili tapu işlemlerinde, 492 sayılı Harçlar Kanununun 59 uncu maddesinin (m) bendine göre, bu işlemler dışında kalan ve harç mükellefiyeti doğuran diğer işlemlerde ise 2863 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre uygulanması gerekmektedir.

492 sayılı Harçlar Kanununun 59 uncu maddesinin (m) bendine göre istisna; koruma kurulunca, gayrimenkul hakkında "korunması gerekli kültür varlığıdır" kararının alındığı tarih itibariyle uygulanacaktır. Bu bent kapsamında yürütülecek istisna uygulamasında kararın tapuya işlenip işlenmediği araştırılmayacaktır.

2863 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre harç istisnası ise ancak, koruma kurulunca alınan "korunması gerekli kültür varlığıdır" kararının tapu siciline işlendiği tarihten itibaren uygulanabilecektir.

Ayrıca, Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05/11/1999 tarihli ve 660 sayılı ilke kararı ile taşınmaz kültür varlıklarının I ve II nci grup olarak gruplandırılacağı karara bağlanmış olduğundan, koruma kurullarınca "korunması gerekli kültür varlığıdır" şeklinde alınan karar aynı zamanda o gayrimenkulün I ve II nci grup kültür varlığı olduğunu ifade edeceğinden, istisna uygulaması sırasında gayrimenkulün tapu sicilinde veya koruma kurulu kararında I ve II nci grup olarak gruplandırılıp gruplandırılmadığının araştırılmasına gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini, gereğinin yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda yapılmasını rica ederim.

Başkan a.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resm  işlemlerde Resm  Gazete metni esastır. — 18.09.2026